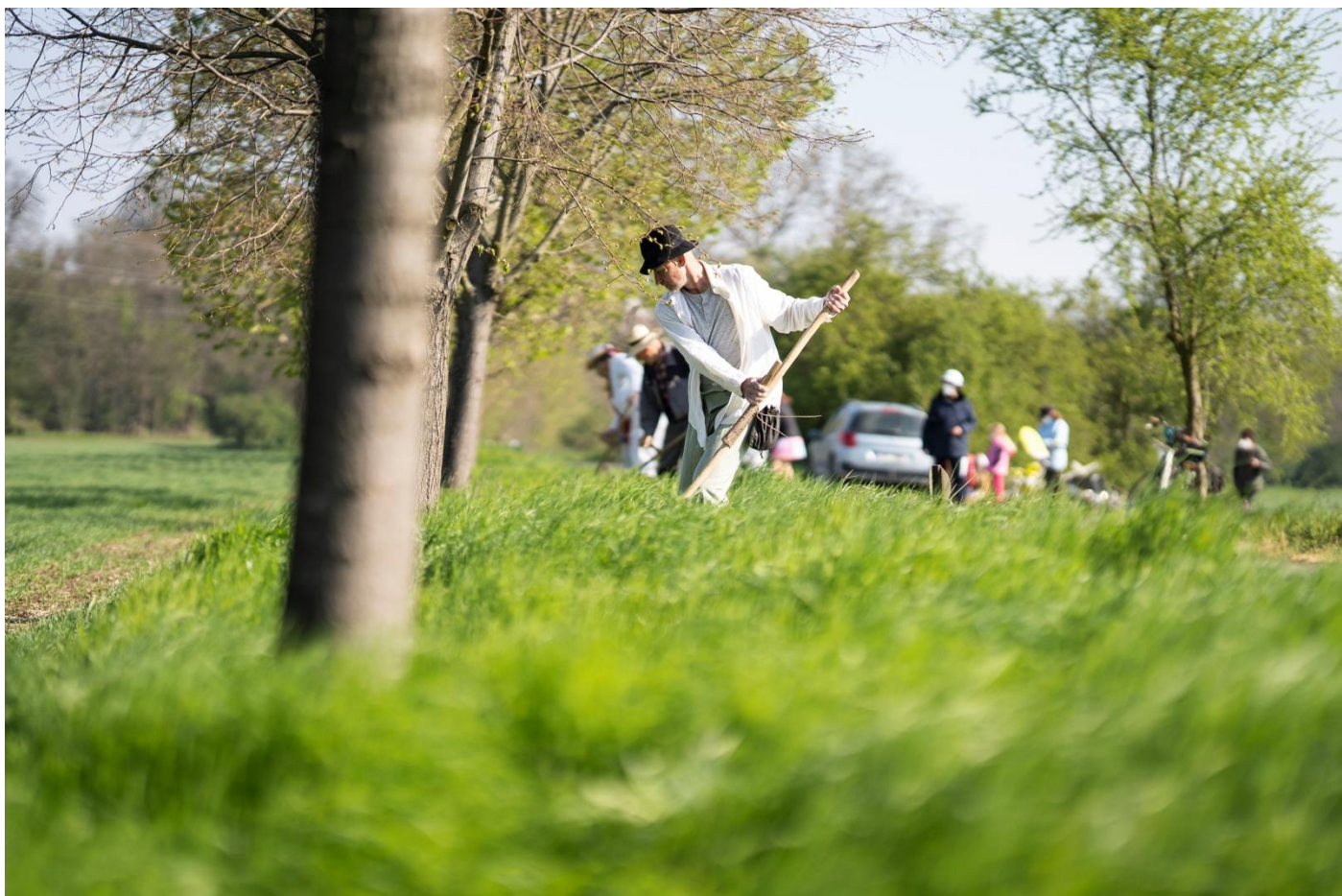


NOVOVESKÝ ZPRAVODAJ

KVĚTEN 2021



Novoveský sekáč / 8. května 2021 / foto: M. Čech

INFORMACE ÚŘADU

ÚŘEDNÍ HODINY

Pondělí 8:00-11:00 a 13:00-17:30

Středa 8:00-11:00 a 13:00-17:30

KONTAKTY

Tel. číslo: 315 765 056

E-mail: info@nova-ves.cz

WEB: www.nova-ves.cz

FB: www.facebook.com/NovaVesuMelnika



Hlášení závad: tel.: 315 765 056, e-mail: poruchy@nova-ves.cz

Obecní stráž (24 hodin denně): tel.: 800 456 789 (firma Securitor)

Městská policie Veltrusy: tel.: 777 919 156, tel.: 777 919 157

Servis tlak. přípojek - kanalizace: prac. dny - tel. 416 857 071 (hlas. zázp.),
víkendy - tel. 724 719 298, 776 001 806

Připomínky, nápady pro zlepšení fungování obce: info@nova-ves.cz

NOVOVESKÝ ZPRAVODAJ

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává: Obecní úřad Nová Ves, Nová Ves 154, 277 52, IČ: 00237132, pro své části: Nová Ves, Staré Ouholice, Nové Ouholice, Vepřek a Miřejovice.

Vychází 12 × ročně. Distribuce zdarma.

Je registrován Ministerstvem kultury ČR pod číslem E 10295.

Číslo 5/2021 vydáno 24. 5. 2021 v Nové Vsi v nákladu 555 ks.

Zasílání příspěvků do zpravodaje: zpravodaj@nova-ves.cz

Redakce: Ing. Bohdana Tobiášková, Ing. Pavel Srnec, Dana Burianová

Za správnost a věcnost údajů uvedených v příspěvcích odpovídají jejich autoři.

Názory obsažené v příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce nebo zastupitelstva obce.

Uzávěrka dalšího vydání Novoveského zpravodaje je 15. června 2021.

Vážení čtenáři, spoluobčané, sousedé,

s koncem května dostáváte do rukou nové vydání Novoveského zpravodaje. A musím říct, že jeho příprava už byla zase o dost radostnější – pozitivní epidemiologický vývoj a rozvolňování přináší optimismus a naději, že se postupně zase vše rozběhne a vrátíme se k „normálu“.

V úvodu tentokrát nenajdete informace ze zastupitelstva a hospodaření obce, důvodem je termín zasedání, který je 25. 5. – o všem důležitém se tedy dozvíte v červnovém vydání. Co nechybí, jsou pravidelné informace k aktuálnímu dění v obci. K tomu přidávám, že v úterý 25. 5. byl v Nové Vsi vedle obchodu instalován Z-Box Zásilkovny a již ho můžete využívat. Připomínáme také pravidelné očkování psů v neděli 6. června.

Začínají se nám po pauze rozbíhat sportovní a kulturní akce – Noc kostelů, Pohádková stezka, Ouholická běhna – vše najdete uvnitř zpravodaje i v kalendáři na konci. Na miřejovické náplavce nás od června čeká nová výstava, a tentokrát to nebudou fotografie! Také turisté se nemůžou dočkat prvního společného výšlapu v letošním roce, který je plánovaný na první červnovou neděli.



Přečtěte si poutavou reportáž z letošního kosení trávy a také první část vyprávění o historii vepřeckého mlýna, kde se v neděli 27. června můžeme potkat při Letní slavnosti ve mlýně. Společně s rodinou Linzerových jsme pro Vás připravili zajímavý program na celé odpoledne.

Přeji Vám za redakci Novoveského zpravodaje příjemné čtení.

Bohdana Tobiášková, redakce

STAROSTA INFORMUJE

Příprava územního plánu

Zhotovitel Ing. arch. Grasse, zadavatel obec Nová Ves a pořizovatel odbor výstavby a územního plánování se shodli na vypořádání námitek po opakovaném veřejném projednání a jejich zapracování do územního plánu. Výsledek je zveřejněn mj. na webu obce v sekci Aktuality.

Nyní byla tato verze návrhu územního plánu rozeslána na finální souhlas dotčených orgánů. Pokud nebudou mít námítky, bude po schválení dotčenými orgány tento územní plán předložen zastupitelstvu ke schválení. Plánuji k tomu uspořádat zvláštní zasedání zastupitelstva, kde se budeme věnovat pouze tomuto bodu. O termínu budeme informovat obvyklým způsobem.



Nové lavičky

Připravujeme nová posezení v přírodě. Již jsme instalovali lavičku na Škarechov, kde se můžete odměnit za výšlap na kopec pěkným výhledem. Další posezení jsem připravili na Vepřku u Vltavy u cesty s červenou turistickou značkou do Mlčechvost. Třetí vznikne u Bakovského potoka mezi Novou Vsí a Novými Ouholicemi. Prosím udržujte tam čistotu. Lahve, plechovky a obaly, které jste si přinesli, zase odneste. Není možné, abychom měli odpadkové koše úplně všude. Už z důvodu obtížného příjezdu po nezpevněných cestách autem zamokra.

Oprava silnice II/608 a stavba chodníku

Probíhá stále výběrové řízení. Trochu se to zkomplikovalo v tom, že součástí konsorcia, které nabídlo nejnižší cenu, je firma ze skupiny, které hrozí zákaz účasti ve veřejných zakázkách s dotacemi. Právníci kraje nyní řeší přípustnost přidělení zakázky. Pokud vše půjde dobře, vyřeší se to v řádu několika týdnů. Pokud špatně, zpozdí se to může o mnoho měsíců a bude to řešit Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Holt to tak někdy chodí, že na čem jsou roky práce a těšíte se na konec, ještě se to zašmodrchá. Ale jsem si jistý, že jednou se dočkáme.

Zákaz kouření v prostoru dětských hřišť

Jsou stížnosti na kouření na dětských hřištích. Maminky se svými dětmi nechtějí být obtěžovány kouřem od ostatních rodičů. Další věc je spousta nedopalků pod lavičkami, ačkoliv všude jsou na dosah odpadkové koše.

Zákon 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek říká: v § 8 (1) „Zakazuje se kouřit h) v prostoru dětského hřiště a sportoviště určeného převážně pro osoby mladší 18 let.“

Proto jsme instalovali cedulky, které tento zákaz připomínají. Prosím buďte ohleduplní k ostatním. Děkuji.

Odpady, popelnice, kontejnery

Byli jsme upozorněni na krádeže celých kontejnerů na tříděný odpad v okolních obcích. Rovněž někdo opakovaně vylamuje zámky na kontejnerech na textil v Nových Ouholicích. Velmi často jsou tam v kontejnerech na papír a plast pytle se směsným odpadem. Pokud vidíte něco podezřelého, volejte ihned policii 158. Pokud budou tyto problémy ve sběrném místě pokračovat, odmítne nám ho svozová firma vyvážet a museli bychom ho zrušit. Dřívější umístění u parkoviště to mělo stejné.

Na obou místech tam není moc vidět od obydlených domů. Připravuji tedy využití fotopasti nebo kamery.

Rovněž se objevují krádeže černých a hnědých popelnic. Doporučuji si popelnice označit číslem popisným a uklízet si je za plot.



Úklid po obci

Možná jste si všimli, že pracovníci obce zlikvidovali a odvezli na skládku vrak lodi, která byla mnoho let „ozdobou“ Nové Vsi u polní cesty podél vodoteče od Sazené. Nevím, kdo, kdy a proč ji tam umístil, ale byla tam na obecním pozemku mnoho let. Rádi bychom ještě v této lokalitě uklidili dvě polorozpadlé boudy a navážku stavebního materiálu.

Děti na motorkách a čtyřkolkách

Poslední dobou se nám objevují zejména ve Starých Ouholicích a na Vepřku děti na veřejných komunikacích na motorových čtyřkolkách a malých motorkách. Jsou na to stížnosti občanů a vlastníků pozemků. Ve Starých Ouholicích podle mých informací již došlo k nehodě s autem a rodiče hradili škodu. Na Vepřku jsem sám viděl, jak dítě vjelo bez rozhlédnutí rychle na silnici i to, že děti na čtyřkolkách jezdily na louce se vzrostlou trávou. Ve Starých Ouholicích jezdily děti po zasetém poli. Nechat děti jezdit po silnici je velmi nebezpečné pro ty děti a i pro řidiče aut. Prosím rodiče o trochu rozumu. Může dojít ke zranění dítěte a dětská čtyřkolka a motorka jistě nemají povinné ručení, takže všechny škody jdou za rodiči. A prosím o ohledy na cizí pozemky, louky a pole. Děti na motorkách a čtyřkolkách patří do uzavřených, k tomu určených areálů nebo na vlastní zahradu.

Covidová situace v Nové Vsi k 14. 5. 2021

K 14. 5. 2021 po dlouhé době neevidujeme žádného nemocného na covid 19. K tomuto datu bylo u nás evidováno 160 nemocných, z toho 15 hospitalizovaných a 8 zemřelých. Kéž by u toho už zůstalo. Doporučuji se registrovat na očkování a z vlastní zkušenosti vím, že na Mělníku jsou mnohem kratší čekací doby než v Kralupech. Čekací doby je možné zjistit na internetu a je možné změnit registraci místa na jiné, s kratší čekací dobou.

MATEŘSKÁ ŠKOLA



Mateřská škola Nová Ves přijme od září 2021 kvalifikovanou učitelku na úvazek 1,0.

Svůj profesní životopis, prosím, pošlete na adresu: skolka@msnovaves.cz nebo volejte na telefon 602 468 884.

Martina Srncová, MŠ Nová Ves

NOVÁ VES - ČERVEN 2021

středa 2. června - plasty
středa 9. června - směsný + bio
středa 16. června - papír
středa 23. června - směsný + bio
středa 30. června - plasty

Záleží nám na životním prostředí, proto třídíme.

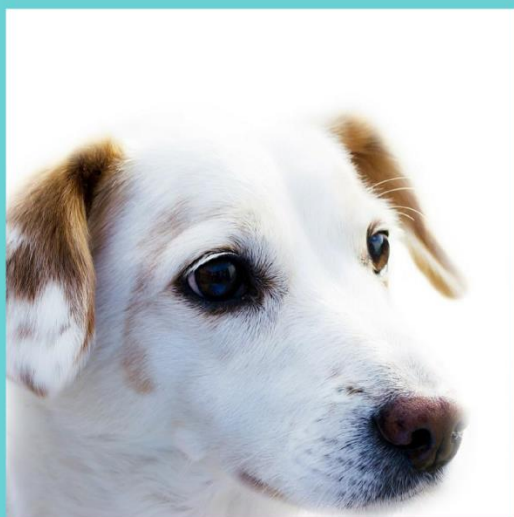


**SVOZ
ODPADU**

HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY A ROZPOČET OBCE

Podrobné výsledky hospodaření obce za rok 2020 a rozpočet na rok 2021 najdete na webových stránkách obce www.nova-ves.cz v záložce Samospráva – Dokumenty obce.

B. Tobiášková, informační výbor



**V neděli 6. června 2021
proběhne POVINNÉ
OČKOVÁNÍ psů starších
6 měsíců proti vzteklině.**

**Poplatek 100 Kč, očkovací
průkaz s sebou.**

MVDr. Jar. Podrábský

Nová Ves - na návsi - od 9 hodin

Nové Ouholice - u zastávky - od 10 hodin

Staré Ouholice - u pomníčku - od 10:30 hodin

Vepřek - u zastávky / KARKO - od 11 hodin

PLATNOST ŘIDIČSKÝCH PRŮKAZŮ A TECHNICKÝCH PROHLÍDEK JE PRODLOUŽENA.



Evropský parlament schválil prodloužení platnosti řidičských průkazů nebo průkazů profesní způsobilosti, které propadly nebo propadnou v období od 1. 9. 2020 do 30. 6. 2021 (tzv. Omnibus II). Platnost je prodloužena o 10 měsíců a bude platná v celé Evropské unii. Nařízení mohou občané využívat od 6. března 2021.

Schválením prodloužení platnosti reaguje Evropská unie na aktuální pandemickou situaci, kdy ne všichni občané měli a mají možnost si průkazy vyměnit. Prodloužení platnosti se týká řidičských průkazů, průkazů profesní způsobilosti řidiče, harmonizovaného kódu 95 (profesní způsobilost) a lhůty pro dokončení pravidelného školení držitelů osvědčení profesní způsobilosti (poslední 3 pro řidiče-profesionály) o dalších 10 měsíců.

Omnibus II navazuje na loňský Omnibus I, který se týkal období od 1. 2. do 31. 8. 2020. Ministerstvo dopravy vydalo v roce 2020 metodické stanovisko, podle kterého se hledí na průkazy propadnuté od 1. 9. 2020 do 31. 3. 2021 jako na platné po dobu dalších 6 měsíců. Pro příklad, pokud řidiči propadl průkaz 10. 11. 2020, je platný až do 10. 5. 2021. Toto stanovisko je ovšem možné uplatnit na území České republiky. Nové nařízení Omnibus II má účinnost ve všech zemích Evropské unie a na řidičské průkazy se tak bude hledět jako na platné ve všech státech.

Na co se Omnibus II nevztahuje?

- 1) Protokoly o evidenční kontrole.
- 2) Na prodloužení platnosti osvědčení o technické způsobilosti a 30 denní lhůty k provedení opakované technické prohlídky.
- 3) Na lhůtu pravidelné technické prohlídky a platnost osvědčení o technické způsobilosti, která byla prodloužena podle Omnibus I (tzn. lhůta skončila od 1. 2. 2020 do 30. 8. 2020, prodloužila se o 7 měsíců – opětovně nelze).

Zdroj: www.mestokralupy.cz

Z-BOX nově i u nás!

Samoobslužné výdejní místo Zásilkovny

Rozšířili jsme služby v naší obci! Nově u nás najdete bezkontaktní výdejní místo, na které si můžete nechat doručit své zásilky. Výdejní místo, které má podobu samoobslužného boxu, jsme pro vás zřídili ve spolupráci s českou logistickou společností Zásilkovna.



Nonstop provoz

Z-BOX je vám k dispozici 24 hodin denně 7 dní v týdnu.



Snadná a rychlá obsluha

Stačí vám pouze mobilní aplikace Zásilkovna.



Myslíme ekologicky

Z-BOX je napájen solárním panelem a vyžaduje jen minimum elektřiny.



Jak na to?

- 1) Nakupte v e-shopu, který doručuje zboží přes Zásilkovnu.
- 2) V košíku zvolte doručení na výdejní místo.
- 3) V nabídce výdejních míst vyhledejte název naší obce a vyberte Z-BOX.
- 4) Jakmile vám přijde výzva od Zásilkovny o vyzvednutí zásilky, můžete vyrazit k Z-BOXu!
- 5) U Z-BOXu zapněte na svém mobilním telefonu bluetooth a otevřete aplikaci Zásilkovna. Telefon se pomocí bluetooth sám spáruje se Z-BOXem a otevře schránku s vaší zásilkou.

KONEC DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

U příležitosti 76. výročí druhé světové války jsem 8. května položil květiny ke hrobům a pomníkům jejích obětí z Nové Vsi a jejich částí. Vzhledem ke covidovým omezením bez veřejnosti.

Nechci snižovat hrdinství a zásluhy vojáků ani nepředstavitelné utrpení vězňů koncentračních táborů, ale velcí hrdinové pro mě vždy byli lidé, kteří mohli relativně v klidu přežít, a přesto vědomě riskovali, aby nezištně pomohli druhým. Tito lidé, bez ohledu na riziko koncentráku nebo smrti dali přednost solidaritě a humanismu.

Například v koncentračním táboře Terezín, kde mimo jiné v dubnu 1945 zemřel můj praděd Josef Hurt, malíř a ředitel divadla, se našli dva němečtí dozorcí, kteří vězňům pašovali jídlo a léky a od vězňů ven motáky.

Velmi na mě působí i příběhy našich občanů z Pamětní kroniky obce Vepřek. Jak snadné mohlo být nic neriskovat, a nikdo by se nemohl divit. Ale ti lidé to udělali, i když jistě měli

strach, protože byli věrní svým hodnotám a nenechali se ovlivnit tou strašnou dobou. Našli by se i dnes takoví? Doufám, že ano.

Věřím, že Vás to osloví stejně. Cituji z kroniky:

„Mlýn ve vsi byl velkou výhodou pro zdejší občanstvo. Na ně nájemce mlýna p. Josef Vaigl před jinými pamatoval. Na velikonoce, vánoce, pouť a posvícení vždy pro ně mouky našetřil. Když mohl, pomáhal i cizím. Proto se stal zdejší mlýn opravdu daleko široko známým. Již ráno tu čekávaly desítky lidí, někteří až z Kladna, Prahy, Říčana a jiných značně vzdálených míst. Některý den se v něm



vystřídalo několik set lidí, aby uzlík obilí vyměnili, nebo o odprodání mouky žádali. Jistě bývali mezi nimi i jednotlivci, kteří laskavosti „pana otce“ Vaigla nadužívali a s moukou od něj získanou dokonce kupčili.

Našemu občanstvu posloužil i přísně zakázaným semletím, nebo sešrotováním „na černo“, t.j. bez k tomu potřebného úředního mlecího, nebo šrotovacího výkazu. Činil tak, i když byl přísně kontrolován, ba několikrát pokutován. Mouku přenechával po všechna válečná leta za ceny přiměřené i v nejhorších dobách, kdy „šmelináři“ vyhnali její ceny na výši drobnému lidu nedostupnou.

Tato pomoc místního mlýna byla tím vítanější, že mlýn novoveský byl po 4 válečná leta úředně zavřen. (Jeho majitelce, pí Ant. Duškové, byla v druhé polovině r. 1941 pro mletí bez úředního povolení uložena pokuta 50 000 K. Tuto, na tehdejší dobu značnou částku, nechtěla zaplatit. Proto po celý rok - od jara 1942 do jara 1943 – byla vězněm koncentračního tábora v Dachau. Mlýn zůstal zavřen i po jejím návratu až do konce války.)

Naše obec měla v těch zlých časech ujařmení alespoň tolik štěstí, že v ní nebylo udavačů. A v případech, kdy snad by bylo k udání došlo (pro nějaký osobní hněv), starostovi obce P. F. Novotnému se vždy podařilo pohněvanému takový úmysl rozmluvit. Přece však i u nás byly případy odsouzení. Jeden z tehdejších našich občanů dovážel do Terezína uvězněným tam židům chléb a jiné potraviny. To bylo as příčinou jeho odsouzení. Dnes je již z obce odstěhován, proto ani příčiny, ani dobu trestu nelze přesně zjistit.“

Když nebyl covid a byla vzpomínková akce na hřbitově ve Vepřku s účastí veřejnosti, četli jsme každý rok jména obětí války z naší obce. Proto je sem dnes alespoň napíšu.

Nezapomeneme.

Arnošt Gutman

Ilonna Gutmanová

Alois Honzajk

Jiří Jansa

Jaroslav Mergl

J. Nováček

Bohumil Novák

Jiří Skopec

Antonín Šafránek

Josef Šváb

M. Exner, starosta



PROGRAM Noci kostelů 2021 v kostele Narození Panny Marie ve Vepřku - pátek 28. května

- 18:00 Otevření kostela
- 18:20 – 18:50 Prohlídka kostela a zvonice
Základní popis jednotlivých částí kostela včetně prohlídky, doplněno o nahlédnutí do zvonice u kostela.
- 19:00 – 19:20 Boží slovo a individuální rozhovor s jáhnem
- 19:20 – 19:40 Varhanní koncert
Mešní písně zahraje Vojtěch Hrňák
- 20:00 – 20:30 Prohlídka kostela
Základní popis jednotlivých částí kostela včetně prohlídky.
- 20:50 – 21:10 Veltruské smyčcové duo
Koncert hudebníků z Veltrus - housle: Petr Benda, viola: Václav Čepelák
- 22:00 – 22:20 Ztišení a závěr

Kulturní výbor obce Nová Ves Vás srdečně zve na letošní Noc kostelů do Vepřku. Během celého podvečera/večera si můžete projít kostel, prohlédnout si vystavené fotografie z kulturních akcí v obci z uplynulých let a z historie naší obce.

V minulém roce, stejně jako letos, je Noc kostelů první akcí po lockdownu. Věříme, že i tentokrát to bude radostné setkání se spoustou z vás. Akce se uskuteční za jakéhokoliv počasí, prosíme o dodržování aktuálních opatření.

Bohdana Tobiášková, kulturní výbor

28.05.21

NOC KOSTELŮ

Přivádíš tmu,

NOC

se snese, celý les se hemží zvěří.

Žalm 104,20

Navštivte kostely římskokatolické farnosti Kralupy nad Vltavou.

Setkání s křesťanstvím ve vašem okolí.



KRALUPY



CHVATĚRUBY



VELTRUSY



VEPŘEK



NELAHOZEVES



ZEMĚCHY

Více informací o programu najdete na webu:



@farnostkralupy

WWW.NOCKOSTELU.CZ

WWW.FARNOSTKRALUPY.CZ/NOCKOSTELU

VYSOKORYCHLOSTNÍ TRATĚ PRAHA - DRÁŽDANY

Dne 18. 5. 2021 předali zástupci Koridodu D8 – sdružení obcí a spolků, jehož je Nová Ves aktivním členem, dopis ministrovi dopravy Karlu Havlíčkovi. V tomto dopise vyjadřují společné stanovisko samospráv, spolků a dalších subjektů k dalšímu postupu realizace vysokorychlostní trati Praha – Drážďany v úseku VRT Podřipsko a žádají o uzavření memoranda, které bude představovat skutečnou dohodu na dalším postupu. Obce zde upozornily na znásobování negativních dopadů na oblast, kterou VRT zatíží.

Přílohou dopisu byly společné připomínky a požadavky:

1. Posouzení skutečných dopadů na životní prostředí a na lidské zdraví.
2. Upozornění na nedostatky studie proveditelnosti zejména v oblastech: hluk, vibrace, prach, kulturní hodnoty, prostupnost území pro obyvatele a zvěř, vodní poměry v krajině, rizika povodní, důsledná analýza charakteristiky osobní a nákladní dopravy, specifika denního a nočního provozu trati, nutné doby správy a jejich vliv.
3. Požadavek na provedení trati v maximální možné míře v zářezu z důvodu ochrany před hlukem.
4. Požadavky na studii proveditelnosti.

V rámci přípravy memoranda by měly být diskutovány zejména tyto otázky:

1. protihluková ochrana,
2. doprovodné kompenzační a ochranné prvky k eliminaci prachové zátěže,
3. minimalizace strukturálního hluku,
4. každoroční kompenzace pro zlepšení života v katastrech dotčených obcí,
5. prověření rizika povodní,
6. studie změn hydrogeologických podmínek,
7. odpovědnost za správu veškeré infrastruktury,
8. prostupy dotčenou krajinou.

Za obec Nová Ves jsme připojili následující požadavky:

1. Posouzení a zohlednění synergických a kumulativních efektů hlukové a prachové zátěže zejména v části Vepřek. Důslednou realizaci veškerých možných protihlukových opatření nejen na VRT, ale i na dálnici D8 s ohledem na trasu VRT

a D8, vedoucí v katastru Obce Nová Ves přes řeku Vltavu.

2. Zelený pruh lesa podél trasy VRT na potlačení hluku a prašnosti. Doplnění dalších doprovodných ochranných a kompenzačních prvků ke kompenzaci prachové a hlukové zátěže.
3. Posouzení vlivu stavby na povodňovou situaci zejména v místních částech Vepřek a Staré Ouholice. Posouzení kumulativního vlivu mostu dálnic D8 a mostu VRT na průchod povodně.
4. Prostupnost území pro obyvatele a zvěř.
5. Na mostu VRT přes Vltavu vybudovat současně lávku pro cyklisty a pěší.
6. Posouzení vodních poměrů v krajině.

Celé znění dopisu najdete na webových stránkách obce.

Renáta Hakrová, místostarostka

KULTURA A SPORT

Je to radost – budeme se opět setkávat, bavit, soutěžit, sportovat.

V pátek 28. května se otevře v rámci **Noci kostelů** pro návštěvníky kostel ve Vepřku zvonice, je připravený hudební program, výstava.

Na sobotu 12. června jsme připravili zatím méně hromadnou variantu dětského dne – **Pohádkovou stezku**. Na děti všech věkových kategorií se budou na stezce mezi Starými Ouholicemi a Miřejovicemi těšit pohádkové postavy s různými úkoly a hádankami. Jednotlivě, po skupinkách, s rodiči, jak kdo bude chtít se vydá pro svoji odměnu do cíle. Tam také bude připravené občerstvení. Účast dětí v kostýmech vítána 😊.

Hned další sobotu 19. 6. si můžete zaběhat v rámci běžeckých závodů **Ouholická běhna**, které pořádají Soptíci. Akce se koná ve Starých Ouholících.

Poslední červnovou neděli nás čeká krásná událost – bývalý vodní mlýn ve Vepřku se otevře veřejnosti. Během **Letní slavnosti ve mlýně** budete mít možnost navštívit mlýn při komentovaných prohlídkách s majitelem p. Linzerem. Celým odpolednem nás bude provázet Vocal Band Markéty Aptové. Nebudou chybět řemeslné dílny pro děti, bohaté občerstvení a také rukodělný jarmark.

Prosíme na všech akcích o dodržování opatření a ohleduplnost.

Za kulturní výbor, Dana Burianová

Obec Nová Ves ve spolupráci
s Maraton klubem Miřejovice a spolkem Soptíci
Vás srdečně zve



v sobotu 12. června od 14 hodin na
POHÁDKOVOU
STEZKU

Start z dětského hřiště ve Starých Ouholicích, jednotlivě nebo po skupinách, poslední start v 16 hodin.
Stezka lemovaná pohádkovými bytostmi s úkoly pro malé i velké děti povede do Miřejovic na dětské hřiště.
Pro všechny jsou připravené odměny.

V případě velmi nepříznivého počasí se akce nekoná.

Prosíme o dodržování protiepidemických opatření.



neděle 27. června od 14 hodin

LETNÍ SLAVNOST VE MLÝNĚ

v nově zrekonstruovaném mlýně ve Vepřku čp. 19

Zveme Vás na otevření bývalého vodního mlýna pro veřejnost.

komentované prohlídky (14:30, 16:00 a 17:30)

hraje VOCAL Band Markéty Aptové
řemeslné dílny pro děti

jarmark s rukodělnými výrobky
ukázka starých zemědělských strojů
fotografie z historie mlýna i obce

bohaté občerstvení

Prosíme o dodržování protiepidemických opatření.

Miřejovice • Nová Ves • Nové Ouholice • Staré Ouholice • Vepřek

www.nova-ves.cz

VEPŘECKÝ MLÝN – I. díl

Vážení spoluobčané,

dovolte, abychom vás seznámili s jednou z významných stavebních památek v naší obci, nazývanou Satranův mlýn. Jedná se o areál bývalého vodního mlýna ve Vepřku č. p. 19. Jeho historie je velmi bohatá a zajímavá. Pevně věříme, že podobně zajímavá a inspirativní bude i jeho budoucnost.

V tomto čísle zpravodaje se dozvíte něco z historie mlýna, především historicky doložitelná fakta a data.



- ✓ 14. století - přesná doba založení mlýna dosud není známá. Je však pravděpodobné, že k němu došlo právě ve 14. století, kdy byl v majetku pražské kapituly.
- ✓ 1575 - vročení na jednom z gotických záklenků ve sklepech.
- ✓ 1596 - první písemná zmínka o mlýně v urbáři z roku 1596, mlynářem byl v té době Jan Polt.
- ✓ 1762 - někdejší panský mlýn se dostal do soukromých rukou, dne 31. prosince 1762 ho koupil Václav Sypecký.
- ✓ Druhá polovina 18. století - novostavba monumentální mlýnice na kosodélníkovém půdorysu, která nahradila starší mlýnici neznámé podoby. Byl přistaven trakt černé kuchyně, která současně sloužila i k vytápění světnice.
- ✓ 1800 - Velký požár mlýna. Požár vypukl na půdě mlýna a ohněm byl zničen mlýn se vším zařízením, chlévý a stodola. Zachráněn byl pouze nějaký domácí mobiliář, hospodářské nářadí a dobytek. Mlýn převzal Joseph Horn a dochází k pozdně barokní – raně klasicistní přestavbě.

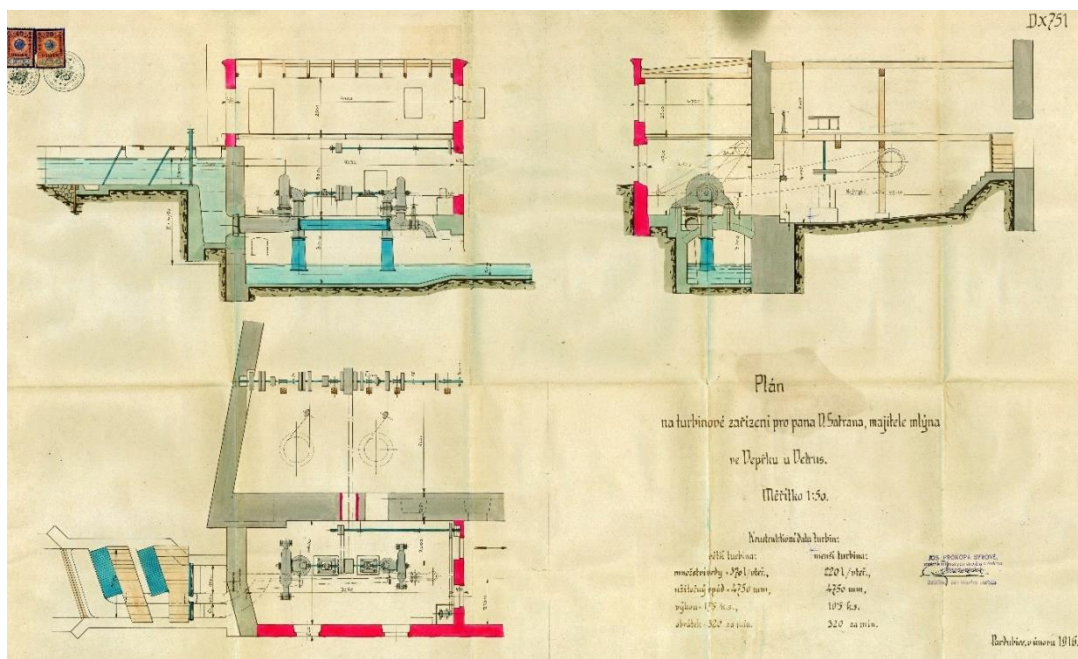
- ✓ 1836 - stavba menšího mlýna jako součásti velkého mlýna, s krupníkem a jahelkou, posléze přibýlo další vybavení na mletí mouky.

- ✓ 1839 - mlýn zakoupen Johannem a Antonií Satranovými. Satranovi hospodařili na tomto mlýně až do roku 1934, proto je mlýn běžně označován jako tzv. Satranův mlýn.



(Na mapě z roku 1840 jsou vidět u barokní mlýnice 3 vodní kola na horní vodu a 1 kolo na spodní vodu u nové mlýnice)

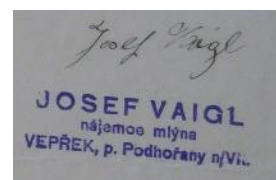
- ✓ 1887 - mlýn byl již válcový, tzn. že k mletí používal nejen mlýnské kameny (klasické složení), ale byla již instalována jedna nebo více mlecích stolic.
- ✓ Kolem roku 1909 - přestavba hlavní obytné budovy v tzv. eklektickém stylu, přístavba menší obytné budovy při východní stěně hlavní obytné budovy.



- ✓ 1916 - Vojtěch Satran požádal o povolení zřízení dvou Francisových turbín na místě tří mlýnských kol. Tyto turbíny včetně nově vystavěného

nárokového objektu se stavidly se dochovaly do dnešních dnů. Součástí stavby bylo vybudování přístavku v místě vodních kol.

✓ 1934 - mlýn je pronajímán, nájemcem byl Josef Vaigl.



✓ 1953 - mlýn uzavřen a vyvlastněn, majitelé šikanováni komunisty, v areálu hospodaří JZD, došlo k přístavbě mícháren krmiv v jihovýchodním rohu areálu.

✓ 1984 - areál mlýna zkoumán v rámci Inventárního průzkumu lidové architektury, areál pustne.



✓ 2005 - areál mlýna se nachází v havarijním stavu. O této skutečnosti informoval Ing. arch. Jan Pešta v časopise Architekt 6-7/2005.

✓ 2010 - mlýn získává naše rodina. Začíná průzkum objektu, zajištění částí hrozících zřícením a projektování oprav.

✓ 2011 - zajišťovací práce na všech budovách.

✓ 2012-2015 - rekonstrukce hlavní obytné budovy a východní přístavby.

✓ 2016 - 2020 - rekonstrukce barokní mlýnice a objektu kolny.

✓ 2021 - statické zajištění a rekonstrukce krovu a střechy tzv. Malého mlýna.



Připravila Pavlína Linzerová

MUZEUM VE MLÝNĚ

Naše obec má za sebou dlouhou a bohatou historii, pyšníme se významnými rodáky a obyvateli, kteří zanechali v minulosti zajímavou stopu. To nás vedlo k myšlence na založení muzea, kde vše uložíme a zpřístupníme veřejnosti. Hledali jsme vhodné prostory, které bohužel v obci nejsou. O to víc jsme vděční ze spolupráce s rodinou Linzerových, kteří obci nabídli k dispozici celou budovu Malého mlýna. Mlýnice se právě rekonstruuje a my se tak můžeme pustit do práce. Budeme moc rádi, když se k nám připojíte – půjčíte nám staré fotografie k naskenování, předměty k vystavování nebo se třeba podělíte o vzpomínky. Plánované otevření muzea je příští léto.

Bohdana Tobiášková (tel. 606 735 895, bohdana.tobiaskova@nova-ves.cz)

NOVOVESKÝ BAZAR po roce zpět

Ve čtvrtek 10. a v pátek 11. června se bude v sále obecního úřadu v Nové Vsi konat bazar dětského oblečení, obuvi, hraček, sportovních potřeb. Každý rok se nám sejde spousta krásných, často i úplně nových kousků za symbolické ceny.

Vítáme všechny zájemce o prodej i nákup, vstup je zdarma, neplatíte žádné provize z prodeje. Pro více info pište na bohdana.tobiaskova@nova-ves.cz.

Na viděnou se těší Bohdana Tobiášková

LETNÍ BAZAR

dětského oblečení, bot, hraček,
knih a sportu

NOVÁ VES u Mělníka, sál ob. úřadu (č. 154)

ČTVRTEK 10. června 18 – 20 hodin

PÁTEK 11. června 15 – 18 hodin

Zájemci o prodej – kontaktujte B. Tobiáškovou
tel. 606 735 895

bohdana.tobiaskova@nova-ves.cz

Přijďte se také podívat na novinky od CHARIVARI CHIC
(sukně, čepice, nákrčníky, batohy)

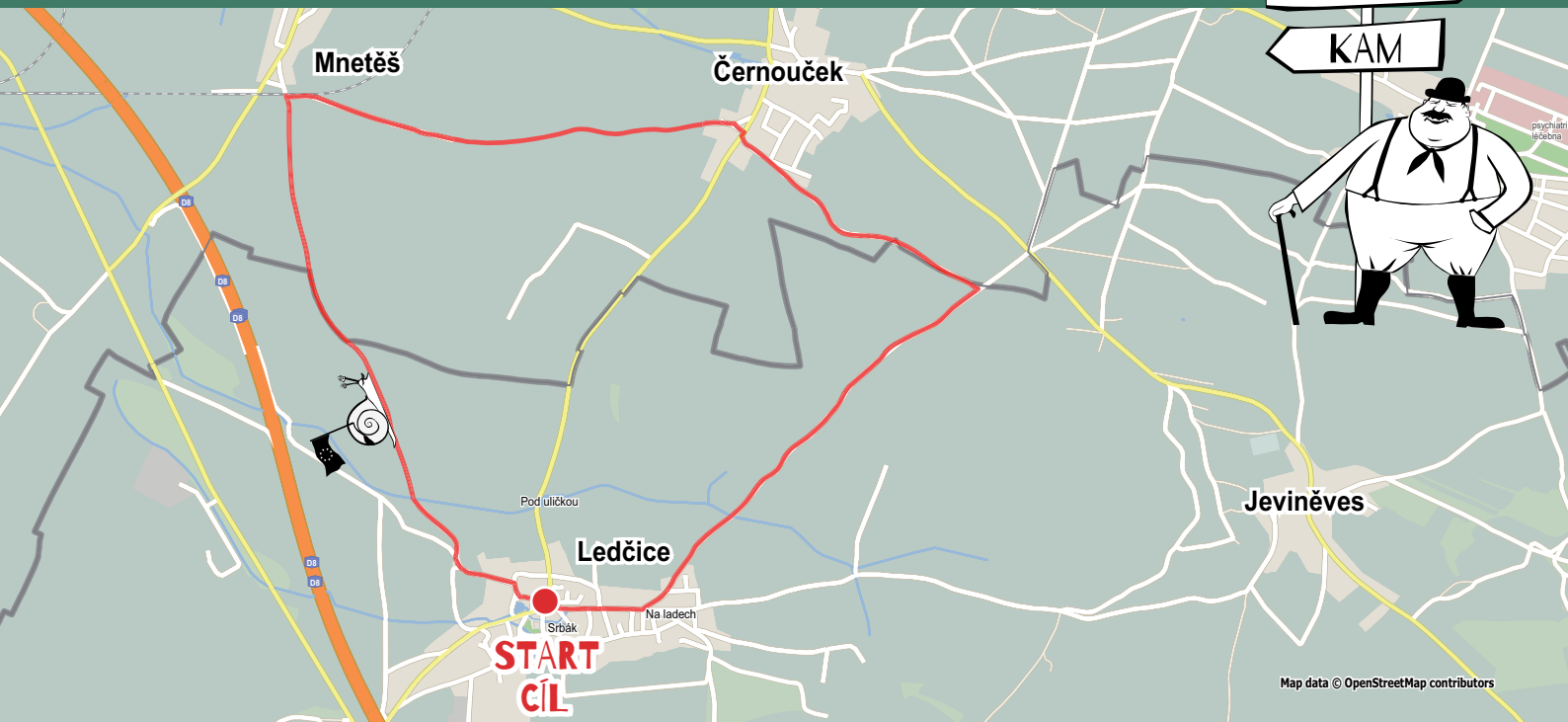
/foto: www.pinterest.com/



TURISTICKÝ KLUB KUDYKAM

V neděli 6. června se nám snad konečně poštěstí vyrazit v souladu s opatřeními na první z letošních turistických výšlapů.

Sejdeme se v 9:30 v Ledčicích před Kulturním a společenským centrem U Cinků č. 15. Krásnou alejí se vydáme směrem k Mnetěši a přes Černouček se kolem starých ovocných sadů vrátíme zpátky do Ledčic. Je to asi 8 kilometrová procházka kousek za humna, ale dají se cestou potkat a vidět moc pěkná místa. Přijďte se projít.



28. VÝŠLAP LEDČICE – MNETĚŠ – ČERNOUČEK

**Sraz v neděli 6. června v 9:30
v Ledčicích před centrem U Cinků č. 15.**

Sejdeme se před Kulturním a společenským centrem U Cinků č. 15. Krásnou alejí se vydáme směrem k Mnetěši a přes Černouček se kolem starých ovocných sadů vrátíme zpátky do Ledčic. Je to asi 8 kilometrová procházka kousek za humna, ale dají se cestou potkat a vidět moc pěkná místa.

Přijďte se projít.



<https://mapy.cz/s/fobenajoga>



vyslap.cz

**Vhodné pro děti, seniory a celé rodiny
Turistice zdar!**

SPOLEK SENIORŮ

Naše aktivita i za složitých podmínek probíhající kovidové mizérie pokračuje. Činnost vyvíjíme tak, aby nedošlo ke zbytečným rizikům případného přenosu kovidové nákazy. Udržujeme mezi sebou spojení, voláme si, přejeme si ke svátkům a životním výročím, informujeme se navzájem a podporujeme. Z našich aktivit zmíníme podíl na akci „Uklidíme Česko“, individuální prohlídku fotografií „Galerie Mezi živly“, ošetření vybraných hrobů u příležitosti Velikonoc a Dne vítězství, zorganizování soutěže „Novoveský sekáč“... Těšíme se na setkání. Snad nebudeme nuceni opět, po kolikáté už, odložit členskou schůzku.

Členskou schůzku svoláváme na **17. června od 14 hodin** do zasedací místnosti obecního úřadu. Prosíme, počítejte s tím, že setkání proběhne v souladu s v tu dobu platnými opatřeními, tj. minimálně testy, respirátory, rozestupy, desinfekce.

Bruno Vognič za výbor Spolku seniorů

KOSECKÉ 2021

Letošní soutěž Novoveský sekáč proběhla v tradičním termínu 8. května za ideálních podmínek, bohužel za menší účasti soutěžících. Soutěž provázelo nádherné počasí, tráva křehká, dobře narostlá. Atmosféra byla navzdory omezením vynuceným kovidovou situací, jak mezi soutěžícími, tak i přihlížejícími (převážně rodinnými příslušníky) družná a veselá.

Vzhledem k tomu, že ženská ochotná soutěžit přišla jen jedna (a sama soutěžit odmítla), další přítomné se přesvědčit nepodařilo, proběhla soutěž jen v mužské kategorii. Také mužů se oproti minulým letům sešlo podstatně méně. O co jich bylo méně, o to kvalitnější, vesměs ostřílení sekáči.

O schopnostech svědčí srovnatelné odvedené výkony, i skutečnost, že o druhé místo muselo dojít následně k užšímu duelu, který skončil remizou. Proto byl letos jeden vítěz a dvě druhá místa. Zvítězil „Potulný sekáč“ Honza Petržela z Prahy před dvojicí Mílou Kuchtou ze Starých Ouholic a Pepou Burianem soutěžícím za Miřejovice.

Akce nekončila ani po vyhlášení výsledků (při kterém konečně došlo k předání diplomu loňskému vítězi). Dámy ostýchající se soutěžit vzaly do rukou kosy

a kosení si vyzkoušely nanečisto. Pepa Burian se pochlubil svými skvělými, z lískového dřeva vlastnoručně vyrobenými pomůckami: naklepávací stoličkou, kosištěm na sečení obilí a hráběmi – došlo i na ukázkou naklepávání kosy. Někteří z nás ochutnali jak chutná Pepův, kosou ukrojený čerstvý krajíc chleba se sádlem.

Informace o průběhu soutěže – milého setkání by nebyla úplná bez poděkování panu Martinovi Čechovi z Nových Ouholic za fotodokumentaci celé akce, děvčatům ze Spolku seniorů za pořadatelskou a rozhodčí službu a všem přítomným za „kovidový“ respekt k ostatním i báječnou atmosféru, kterou vytvořili.

Za pořadatele sepsal B. Vognič



Vítězové:

zleva 1. místo: Honza Petržela

2. místo: Míla Kuchta a Pepa Burian

GALERIE MEZI ŽIVLY



V pátek 7. 5. byla v Galerii Mezi živly zahájena druhá výstava věnovaná tentokrát historii obce a stavbě miřejovické elektrárny. Ve 22 zavěšených rámech můžete shlédnout staré fotografie, pohledy, ale i si přečíst úryvky z textů Jiřího Karase st., které zpracoval v roce 1990 pro seznámení obyvatel Miřejovic s historií. Od té doby nebyly materiály nikde zveřejněny, proto jsme se rozhodli věnovat jim jednu z výstav v Galerii Mezi živly na miřejovické náplavce.



Během zahajovacího odpoledne si návštěvníci mohli opět odnést barevné větrníčky, jako symbol vzduchu, v podvečer byly zapáleny svíčky symbolizující živel ohně.

Výstava bude probíhat do 4. 6., kdy budou během odpoledne nainstalovány nové obrazy.

Tímto bychom všechny chtěli pozvat na vernisáž prací Pavla Rychtaříka, která se bude konat v pátek 4. 6. 2021 od 18 hodin. Čekat na Vás budou opět větrníčky a podle aktuální situace možná i nějaké občerstvení.

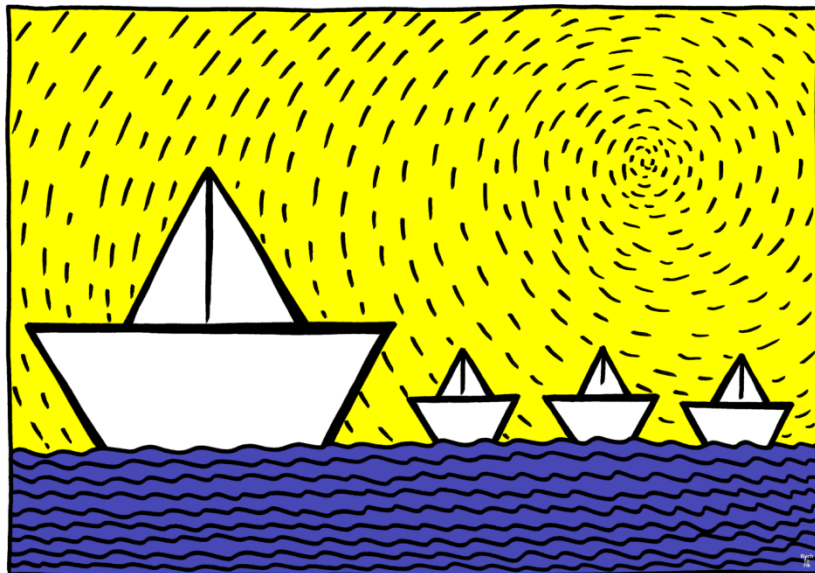


Pavel Rychtařík

Narodil se 4. 10. 1977 v Praze, žije však Kralupech nad Vltavou Minicích.

První pokusy s obrázky začaly vznikat už na základní škole. První vtipy zvládl ve vyšších ročnících ZŠ.

Školou vtipu se pro něho stal časopis Dikobraz.



Od roku 2014 jsem členem České unie karikaturistů. Začal se více věnovat humoru beze slov.

Výstavy: Městské muzeum Kralupy nad Vltavou, Veltrusy, Rataje nad Sázavou, Senát České republiky a mnoho hromadných výstav s ostatními autory...

Ocenění: Autor roku 2017 České unie karikaturistů, 3. místo na Mezinárodním festivalu kresleného humoru ve Fr. Lázních 2020, 1. místo ve slovenském Hlohovci na Fraštatckém trůnu 2020 a další.

Dana Burianová, kulturní výbor

NĚCO VZPOMÍNÁNÍ

Při zvažování, co nabídnout do toulek po historii obce mě nenapadlo nic lepšího, než opět využít vzpomínání Josefa Moláčka. Počasí láká k procházkám do přírody a my zde máme objekt za všech okolností k vycházkám inspirující – velkou řeku. Proto dnes na téma, jak vypadal život na řece a kolem ní tenkrát:

„Do třetice všeho dobrého. Mám na mysli ještě jednu vzpomínku na „vytahovače šífů“, tj. formani vodní, kteří tahávali koňmi lodi proti proudu z Mělníka do Prahy, někdy s nákladem, jindy bez nákladu. V Mířejovicích, vesničky na levém břehu Vltavy tahali šífy 2 formani – Kostomlatský a Hainc. V Nových Ouholicích byl A. Justa. Každý jmenovaný měl 2 páry silných koní. Když měl vytáhnouti loď proti vodě z Mělníka do Prahy, jel s malým vozíkem na Mělník, kde vozík naložil na loď a koně zapřáhl do lodi, která měla asi v půli své délky ca 60 – 70 m vztýčený stožár, opatřený 4 pomocemi, aby se nepřevrátil a kde od zadku vedla přes kladku na špici stožáru šňůrou ku koním

na břehu, které byli ku šňůře připraženi tak, že prázdnou loď na kámen nakládaný u Klecan táhl pár koní naproti tomu však loď veliká, německá, krytá po celé délce přesahujícím prkny napouštěnými dehtem, táhli 2 páry koní, třeba i prázdnou, jinak také s nákladem i 3 páry koní. Kočové šli těsně za koňmi, za váhami. Stalo se také, že loď, tažená nedostatečnou silou a přijedouc do t. zv. „řady“, tj. v místa, kde proud měl více spádu a koně nemohli loď přes toto proudění svoji silou přetáhnouti, musil vozka šňůru u vah přeříznouti a nechati loď osudu, jinak by koně byli strženi lodí zpět a jistě by utonuli, což se také nedosti obezřetnému kočímu, který pro ten případ neměl nůž u Mířovic stalo a koně utonuli. Loď ovšem lodníci pak sochory zadrží. Trať na břehu řeky byla vydlážděna, ale potah se musil několikrát přes vodu převážeti, poněvač všude nebylo možno trať schůdnou pro potah poříditi. N. př. vstupujíc na náš okres u Bůkole, šli koně po pravém břehu až k Mířovicům, kde je převozník prámem, most ještě nebyl, převezl na levý břeh, odtud jeli do Nelahozevsí, kde byli zase převezeny na pravý břeh, do lodi, která po tu dobu stála zaražena sochory, zapraženy, aby v jízdě pokračovali. Cesta do Prahy trvala několik dní, vzláště, byla li řeka vzdemnuta.

Když přijeli na místo určení, vozík z lodi vyloděn na souš, koně zapraženi a jelo se s veselou domů.

Po proudu byla ovšem jiná doprava, a „táhla-li voda“ či byla vyrovnaná s hrázemi, nestačil nikdo utíkat, ano musil jeti rychle na kole, aby lodi stačil.

Tento způsob plavby zamezily přehrady, také „šlajsny“ česky: vzdýmadla vybudovaná od Prahy u Král. Obory u Roztok, Dolan, Mířejovicích s mostem a elektrárnou, ve Vraňanech a Hoříně na Vltavě, dále tak v Dol. Beřkovicích, v Roudnici a u Střekova s hydrocentrálou, na Labi.

Tato vzdýmadla mají propustné komory, které lze spodními kanály v podélních zdích napustiti vodou a to tak, že komora vrchní plná vody se nechá vypustit a loď klesne na spodní hladinu, nebo plaveli loď ze spodu proti proudu, vjede do spodní komory, vrata se za ní uzavřou a napouštěnou vodou se plavidlo zvedá do úrovně hladiny před komorou a po otevření vrchních vrat vypluje do volného řečiště. Celá ta procedura trvá 10 – 15 minut. Šroubový parníček pak odvlékne plavidlo k nejbližší komoře, kde se manipulace opakuje.

Tímto zařízením zbaveni jsou vltavští plavci možnosti dle jejich chuti a žízně zaraziti u „svých“ štací, tj. pobřežních hospůdek, které jim na jejich vodních

cestách poskytovaly nejen občerstvení, zábavu, ale i nocleh. Takových hospod bylo na „Dupandě“ u Chvatěrub, u „Vltavy“ v Lobečku, ve Starých Ouholicích „u Kroupů“, ve Vraňanech aj.

Ve Starých Ouholicích bývala zastávka trochu delší vzláště, když se „šífaři“ sešli s „pramenáři“, tj. s plavci, kteří plavili dříví ve vorech svázané houžví, to byla vždy taková slavnost. Plavci jedli, pili, hodovali, dobrou vůli spolu měli, pantáta hrával na harmoniku a panímáma, rázná žena, dovedla plavce rozdovádět, vytočila je, že byli celí spocení. Pantofle, které jí tloukly do pat v letu ztratila, avšak v ráži tančilo se dál, až chlapi byli celí uondaní a nemohli nikam.

Byli to bodří lidé, pravá česká povaha, nikomu neublížili a mnohý domorodce se s nimi najedl i napil. Je tomu více jak 60 let a málo těch, kteří tehdy plavali sebou. V Mířovicích bývala rodina Kaňků a Kochmanů vodáci, dnes žije z nich jediný staříčkový, ale dosud čilý V. Kaňka v Mířovicích u své dcery. Je mu 83 roky. Ve Vraňanech jsou 2 Antonínové Kokšalové staří vodáci, téměř 80 letí. Jeden z nich je rybářem a takovým jakýmsi správcem rybolovu pro rybářský klub v Kralupech n/Vlt. V Mlčechvostech je K. Nový, B. Král. V Mířovicích měl rybolov před mnoha léty starý Kochman, když zemřel, měla to vdova a po ní syn Václav Kochman. Bylo 5 synů Kochmanů a všichni na vodě.

Na pramenáře, plující na vorech, jsme ze břehu pokřikovali „Honzo ... dluj“, což nám vynášelo k našemu potěšení šťavnaté nadávky. Po březích byly také roztroušeny boudy, odkud jich majitelé vyváželi „na vodu“ hlavně potraviny i nápoje. Tito jim platili dřevem, na kteréžto platidlo tito již při vázání vorů z východní stanice v první řadě pamatovali podvázáním spodem pod vor. Plavba z Prahy do Norimberku trvala při volném řečišti 3 dny a slula „máz“ a byla slušně placena. Zpět jeli plavci z vorů vlakem, jak jsme je vídali ve vlcích vybaveni pílami, sekerami, provazy a j. Tak jako řeka dovedla dáti člověku živobytí, tak také dovedla člověka poškoditi a často jej i úplně zničila, pobravši mu celý majetek, ano i životy, nejen zvířectva, ale i lidí.

Můj děd Václ. Moláček byl rovněž plavcem, bude o něm napsáno později. My chlapi z pobřežních vesnic jsme se chodili do řeky koupat a nebyl žádný, který by neuměl plavat. Nepamatuji se, že by se některý hoch utopil vyjma 1 případ, Jos. Čáp proti Dušníkům se utopil následkem křečí. Byl stár 12 let. Voda ve Vltavě byla tenkrát velmi čistá, bylo viděti až na dno.

Připravil B. Vognič, kronikář

Spolek Soptíci Vás zve na
1. ročník běžeckého závodu



19. 6. 2021

registrace od 13:00 před hospodou
U Hasiče ve Starých Ouholicích

Start závodu ve 13:30.

Kategorie:

BABY (0 - 3 let) - 100 m

PIDI (4 - 5 let) - 100 m

MINI (6 - 8 let) - 250 m

MIDI kluci (9 - 11 let) - 500 m

MIDI holky (9 - 11 let) - 500 m

MAXI kluci (12 - 14 let) - 1000 m

MAXI holky (12 - 14 let) - 1000 m

ULTRA (dospěláci) - 4000 m

Během závodu ručí za děti jejich zodpovědní zástupci.
Dodržujeme opatření a chovejme se zodpovědně.

Startovné: 50 Kč

Každý účastník obdrží odměnu.

ZVYKY A OBYČEJE V ČERVNU

Červen - měsíc ohňů, nočních rejů a nevázaného veselí. Nejdůležitější den a noc slunovratu vychází letos na pondělí.

Letní slunovrat (21. června)

Všechny starověké kultury na Zemi oslavovaly koncem června letní slunovrat. Jedná se o jev, kdy Slunce vychází na obzoru

v nejsevernějším bodě horizontu, na nějž může při své celoroční cestě dorazit. V pravé poledne stojí nejvýše nad obzorem za celý rok a stíny jsou nejkratší. Večer zapadá v nejsevernějším bodě horizontu. Slunce vykoná na obloze nejdelší dráhu, den je nejdelší, noc nejkratší. Noc je tak krátká, protože Slunce neklesne pod horizont více než o 18 stupňů, takže ani nestihne dojít k astronomické noci - nestihnou vymizet poslední denní paprsky a už zase začíná svítat, večerní astronomický soumrak střídá ranní astronomický soumrak.

Při zimním slunovratu je jev přesně opačný. Slunce vychází v nejjihnějším bodě horizontu. Při jarní a podzimní rovnodennosti

vychází přesně na východě a zapadá přesně na západě.

Slunovraty mají vztah k náklonu zemské osy od roviny oběhu Země okolo Slunce, nikoli se vzdáleností Země od Slunce, jak se často věří. Země se kolem Slunce pohybuje po elipse a v období letního slunovratu je paradoxně od Slunce nejdál.

K maximálnímu "aféliu", neboli odsluní, dochází dva týdny po slunovratu, nejbližší je Země ke Slunci naopak po zimním slunovratu - "perihélium", česky též přísluní.

Oslavy slunovratu

Keltové - na našem území vnímali letní slunovrat jako triumf slunečního boha Mabona, který se zrodil o zimním slunovratu, o jarní rovnodennosti porazil temnotu a o letním slunovratu nad ní suverénně dominuje. Oslavy tohoto svátku probíhaly nejspíš

podobně jako oslavy Beltainu - na kopcích se zapalovaly ohně a hranice a lidé je přeskakovali pro podporu síly světla a Slunce v boji proti temnotě a zimě. Už v pravěku bylo Slunce znázorňováno kruhem, proto také Keltové pouštěli hořící kola z kopců nebo je kutáleli po polích, aby vznikl dojem ohnivého kola.

Slované - zas letnímu slunovratu říkali Koupadla neboli Kupadelné svátky. Jak napovídá název, lidé se v tento čas zabírali hromadně očistným koupáním. Stejně jako Keltové uctívali oheň a skákali přes něj. Skákalo se též v páru pro zachování šťastného manželství. Cílem obřadních činností bylo zabezpečit zdárný průběh léta, dostatek vláhy, úrody a načerpat životní sílu pro následující půlrok, kdy moc Dažboha, slunečného boha, bude zase oslabovat. Čili vláhu přivolávali skrze rituální koupele, teplo skrze oheň a plodnost polí i žen skrze sexuální nezávaznost.



Stejně jako při mnohých jiných slovanských svátcích letního slunovratu byly dočasně odvrženy normy věrnosti a cudnosti, proti čemuž horlily církevní autority až do novověku, například kněz Havel Žalanský na počátku 17. století zmiňuje:

"... tance noční provodí, pasy a věnci frejířskými a pověrečnými se šlechtí, žraní, kvasy a jiné mrzkosti plodí".

Naši předkové věřili, že noc o letním slunovratu má výjimečně magickou moc. Podle legendy se otevírala země a skály a zjevovaly se temné

mocnosti. Například v noci na lesních mýtinkách tančily divoženky, nejdivočejší reje pořádaly však během slunovratu. Muži se museli mít venku na pozoru, divoženky je dokázaly zlákat a svést do svého středu, pohrát si s nimi, pak je k smrti utancovat a na kusy roztrhat.

Kouzelné býlí

Vegetace bujně roste, všechno kvete neboli plodí, vzduchem se nesou omamné vůně, které pozměňují lidské vnímání. Lidé se domnívali, že byliny o této noci natrhané, mají silnější až kouzelné účinky. Věřili, že s jejich pomocí dokážou například předpovědět budoucnost, nalézt poklad nebo získat nadpřirozené schopnosti.

Známé je devatero kvítí. Vdavekchtivé dívky z devatera kvítí upletly věštecský věnec, který házely pozpátku na strom. Když se věnec zachytil, znamenalo to vdavky, když spadl, dívku čekal jistojistě ještě nejméně rok u rodičů.

Věřilo se, že o slunovratové noci trhané byliny mají vysoce léčivou moc. Byliny chodily sbírat zpravidla ženy, každá byla totiž částečně léčitelka, protože se starala o zdraví svých dětí. Trhaly se například chrpy - čistí krev, všestranný heřmánek, přírodní antibiotikum jitrocel kopinatý, máta peprná, mateřídouška, řebříček obecný či třezalka tečkovaná.

V představách našich předků mělo však největší moc bájně zlaté kapradí. Ten, kdo by ho získal, se mohl těšit na přístup k nepředstavitelnému bohatství, měl by po celý život štěstí a rozuměl by řeči zvířat. Podle legendy by se mělo zlaté kapradí objevovat při obou slunovratech - tedy jak při štědrovečerní noci, tak během noci svatojánské.

Při hledání zlatého kapradí se však člověk musel mít na pozoru. Na cestě ho čekalo mnoho nástrah - například bludičky či bludné kořeny, které člověka svedly ze stezky, až zabloudil nebo se utopil v bažině, divoženky, hejkal apod. Pokud toto všechno člověk překonal, kapradí ho mohlo zavést k pokladu ve skále nebo v zemi. Mohl si ale odnést jen tolik, co unesl. Nesměl být hamižný, jinak by jeho nenasytná duše propadla podsvětí či peklu.

Svatojánská noc

S příchodem nové vlády byly pohanské svátky substituovány křesťanskými (knížectví byla spojena do národnostních celků a připojena k Východofranské unii, pozdější Svaté říši římské, která využívala křesťanství jako nástroj moci). Na období slunovratu vychází předpokládané narození Jana Křtitele (24. června). Podle legendy odešel Jan Křtitel už jako mladík poustevničit do pouště, poté řečnil, křtil své posluchače a Krista a nakonec mu byla useknuta hlava, protože byl proti lásce galilejského vládce Heroda Antipy s manželkou svého bratra. Manželka s dcerou tedy Jana nechaly zabít.

Svátek se mezi církevníky slaví od roku 506, k nám dorazily oslavy asi v 9. století. Noci a ohňům se říká "svatojánské", jinak zůstalo povětšinou všechno při starém. Pohanské zvyky se však církvi dodnes nepodařilo vymýt, i když kázali příkázání z Desatera:

"Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu

sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají". Je dobře, že se křesťanům tyto zvyky vymýtiti nepodařilo.

Připravila M. Jelínková

CO NEVÍM, NEPOVÍM

- **Reakce na článek.** V minulém čísle Zpravodaje jsem představil rod Moláčků. Dostalo se mi reakce ve smyslu doplnění a korekce některých údajů o Josefovi – jsem za ni vděčný. Jeví se, že se mi podařilo přisoudit jednomu Josefovi dva osudy. Zároveň mi bylo sděleno, že existuje vedle pamětí Josefa Moláčka ještě i kronika Nové Vsi, ve které mají být i údaje o životě ve vsi v době protektorátu. Pokud se mi podaří věrohodné údaje získat, rád se o ně se čtenáři zpravodaje podělím.
- **Kolik nás je?** Český statistický úřad o naší Nové Vsi uvádí za rok 2020 následující:
 - počet obyvatel k 1. 1. 2020 - **1 105**, k 31. 12. 2020 - **1 096**,
 - počet narozených – 9, počet zemřelých 9,
 - přistěhovalí – 26, vystěhovalí 35, **migrační přírůstek minus 9**,
 - 5 sňatků, 5 rozvodů.

Připravil B. Vognič

EPILEPSIE

Epilepsie, lidově nazývaná zejména dříve také padoucnice, je onemocnění mozku, při kterém vznikají netypické výboje v nervových buňkách určité části mozku. Navenek se pak projevuje podle místa vzniku různě, může se jednat o stavy „zahledění“, kdy nemocný ale vůbec nevnímá, co se kolem děje. Většina lidí si představí pod pojmem epilepsie křeče celého těla. Ale existují i formy postihující křečemi jen určitou část těla (obličej, končetina apod.). A pak jsou i druhy bez křečí, kdy jde třeba o nějaký zvláštní zvukový projev, stavy podobné halucinacím, pocity deja vu, odosobnění apod. U některých nemocných předchází vzniku záchvatu specifická aura (např. cítí nějakou vůni/pach, mají pocit oslnění ostrým světlem...).

Onemocnění může být vrozené, ale může vzniknout i po úrazech hlavy, zánětech mozku nebo při mozkových nádorech.

První pomoc vyžadují zejména záchvaty křečí celého těla, kdy člověk v křečích upadne na zem a hrozí, že se poraní o okolní předměty. Rozhodně se nesnažíme člověka v křečích násilím držet. Opravdu jde jen o to zabránit zranění v tom smyslu, že odsuneme předměty, o které se může zranit, a čekáme než záchvat přejde. Obvykle se jedná o několik desítek vteřin max. minut, ale protože na člověka v křečích není zrovna pěkný pohled, zdá se to mnohem delší. Během záchvatu člověk nedýchá, proto může měnit barvu v obličeji, tečou mu sliny, může se i pomočit.

V případě, že záchvat během pár minut neodeznívá nebo záchvaty nasedají na sebe jen s krátkou pauzou, je nezbytně nutné volat záchrannou službu, právě proto, že člověk při záchvatu nedýchá a jeho mozek je tudíž ohrožen nedostatkem kyslíku.

Pokud záchvat odezní sám, nečekejte, že člověk hned vyskočí a odejde. Záchvat křečí je hodně vysilující, nemocní jsou pak unavení, spaví a plně orientace v tom, co se stalo, dosahují až s odstupem minimálně několika minut.

A co byste měli vědět pro případ, že budete mít z pozice své profese epileptika na starosti a nebo je epileptik vaším kolegou v práci? Od něj nebo rodičů byste si měli nechat předem popsat, jak záchvat typicky vypadá a jak dlouho trvá. Pokud bývají záchvaty častější, měl by mít epileptik stále u sebe lék, který je mu možné přímo z tubičky podat do konečníku a křeče by po jeho podání měly rychle ustát.

Epileptik by měl vést „spořádaný“ život. Měl by mít pravidelný režim spánku, neměl by se vystavovat příliš stresu a také prostředí, které může záchvaty spouštět (např. blikající světla na diskotékách). Měl by užívat pravidelně předepsané léky a neměl by pít alkohol či užívat jiné návykové látky. Onemocnění ho limituje i ve volbě povolání (nesmí řídit auto, nesmí pracovat ve výškách nebo na pozicích, kde by jeho náhlý výpadek mohl způsobit nebezpečí pro druhé). A samozřejmě ho omezuje i v některých volnočasových aktivitách. Za všechny jeden příklad, epileptik by se neměl koupat na otevřené vodě a ani do bazénu by neměl chodit sám.

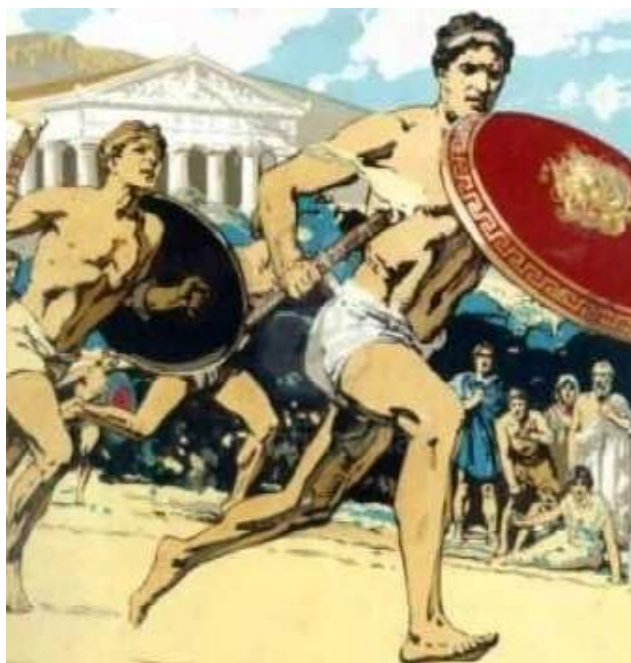
Připravila MUDr. Jordáková

Od andulky po žabaře – 4. díl

Dějiny našich slov nejsou zdaleka jen změny hlásek nebo pravopisu. V etymologii jednotlivých slov jsou hledány příběhy a nabízen je i méně obvyklý pohled do krajiny sdíleného jazykového dědictví češtiny.

GYMNÁZIUM

Než se z něj stala škola, říkalo se mu gymnasium a byl to tělovýchovný areál pro starořecké mladíky, kteří trénovali zápasy i rohování, běhy, vrh diskem a samozřejmě gymnastiku. Namísto cvičebního úboru byli však natřeni olivovým olejem, protože "gymnos" znamená řecky "nahatý". Klasická i reálná gymnázia existují v Čechách od středověku až po sprejerský film Gympl Tomáše Vorla (2007), a tak už většinou ani netušíme, že původně to byly vlastně "naháčovny".



HLINÍK

"Hliník se odstěhoval do Humpolce", upozorňují spolužáci v Marečku, podejte mi pero pedagoga při zápisech do třídnice. Snad proto, aby vtip fungoval i při hodině chemie, pokřtili filmaři nepřítomného studenta podle prvku, jemuž 33 z 35 evropských jazyků říká aluminium - chemická značka Al. Ano, jsme v tom se Slováky sami - ale proč tomu kovu říká čeština zrovna hliník?

Stojí za tím obrozenec J. S. Presl, který vynalezl snad půlku přírodovědeckého názvosloví. Odvodil slovo hliník od hlíny, ve které se prý aluminium - ve formě hliníto-křemičitanů - nachází nejvíc. Ve staré češtině přitom hlíněnice znamenaly hliněné příbytky a hliněnky ještě v minulém století zas cvrnkací obarvené kuličky z hlíny. Spolu s kyslíkem a křemíkem je to nejrozšířenější prvek zemské kůry - a hádejte, kdo pojmenoval tyhle prvky. Zase Presl! To je hlína, co?

Připravila M. Jelínková



LETNÍ JEZDECKÁ DRUŽINA

Termíny:
26.–30. 7. 2021
2.–6. 8. 2021

4 200 Kč/turnus

Každý den od 7.30–16.00 hod.

Družina je určena pro děti starší 6 let.
Cena zahrnuje celodenní stravu (2 x svačina, oběd) a pitný režim,
aktivity s koňmi a jako bonus jednodenní výuku v angličtině.



JS Harley Forever z.s., Staré Ouholice 15
tel.: +420 725 835 603, e-mail: anetauhrova@seznam.cz

- ✓ Odborná zdravotní péče poskytovaná v domácím prostředí, v pohodlí domova
- ✓ Poskytovaná 24 hodin denně, 7 dní v týdnu
- ✓ Kvalifikované všeobecné sestry (VŠ, certifikace, specializace)
- ✓ Na základě indikace praktického lékaře
- ✓ Hrazená péče zdravotními pojišťovnami

Zdravotní pojišťovny jako smluvní partneri:

111 VZP ČR
 201 VoZP
 205 ČPZP
 209 ZP Škoda
 213 Revírní bratrská pokladna
 211 ZP MVČR

Působnost:

ORP Mělník, Kralupy n. Vltavou
 ORP Kutná Hora
 ORP Kolín a okolí
 ORP Benešov, Vlašim a okolí

Kontakty:

724 810 714

Mgr. Marie Bílková, DiS.
 vedoucí zdravotních služeb
 e mail: marie.bilkova@lccdp.cz

Široká nabídka služeb v jedné organizaci k Vám domů.

Nabízíme domácí péči:

- Zdravotní péči poskytovanou v domácím prostředí (odbornost 925)

Výkony, které v domácím prostředí provádíme:

- ošetrovatelská rehabilitace, cvičení na lůžku, procvičení velkých kloubů, nácvik chůze s holi, berlemi, či chodítkem, dechová cvičení
- nácvik soběstačnosti a mobility
- aplikace injekcí i.m., i.v., s.c. (do svalu, do žíly, pod kůži)
- aplikace injekcí Inzulínu
- aplikace i.v. terapie pro zajištění hydratace a léčbu bolesti
- odběry krve a biologického materiálu na vyšetření
- ošetřování a převazy ran, dekubitů, bérkových vředů a jiných defektů
- prevence dekubitů, zejména pravidelné polohování a podkládání
- péče o permanentní močové katétry, kolostomie, jednorázové cévkování, klysmata apod.
- péči o stomie (tracheostomie, colostomie, nefrostomie, urostomie)
- peritoneální dialýza

Pomůžeme Vám, rodině, zkoordinovat zdravotní služby, následnou péči a pomoc tak, aby, jste se mohli rozhodnout, kde chcete žít. S námi můžete žít v domácím prostředí.

Poradenství bezplatné.

INZERCE

PRODEJ SLEPIČEK

Drůbež Červený Hrádek prodává slepičky **Tetra** hnědá, **Dominant** ve všech barvách, **Green Shell** typu Araukana a **Dark Shell** typu Maranska. Stáří 16 - 20 týdnů, 185 - 229,- Kč/ks.

Prodej: **Nová Ves – u pošty – 24. června 2021 v 11.35 hod.**

Info: Po-Pá 9.00 – 16.00 hod., tel. 601 576 270, 728 605 840

www.drubezcervenyhradek.cz

Sháníme paní na občasný úklid domu ve Starých Ouholicích.

Pro bližší info volejte 603 470 483.

KALENDÁŘ AKCÍ V OBCI V ROCE 2021

(Akce proběhnou, pokud to umožní aktuální epidemiologická situace a vládní nařízení.)

- | | |
|------------------|---|
| 28. května | Noc kostelů - Vepřek - od 18 hodin |
| 4. června | Galerie Mezi živly - vernisáž výstavy od 18 hodin, Miřejovice |
| 6. června | Povinné očkování psů - od 9 do 11:30 hodin |
| 6. června | Výlet Turistického klubu KUDYKAM |
| 10. - 11. června | Dětský bazar v Nové Vsi |
| 12. června | Dětský den - Pohádková stezka - od 14 hodin - Staré Ouholice |
| 17. června | Schůze Spolku seniorů - od 14 hodin v sále OÚ |
| 19. června | Ouholická běhna - od 13:30 ve Starých Ouholicích |
| 27. června | Letní slavnost ve mlýně - od 14 hodin - mlýn Vepřek |
| 31. července | Miřejovický půlmaraton |

POTRAVINY - NOVÁ VES -

Pondělí - Pátek 7 - 19 hodin

Sobota - Neděle 8 - 19 hodin

Přijímáme platby stravenkami
i kartami.

POŠTA - NOVÁ VES -

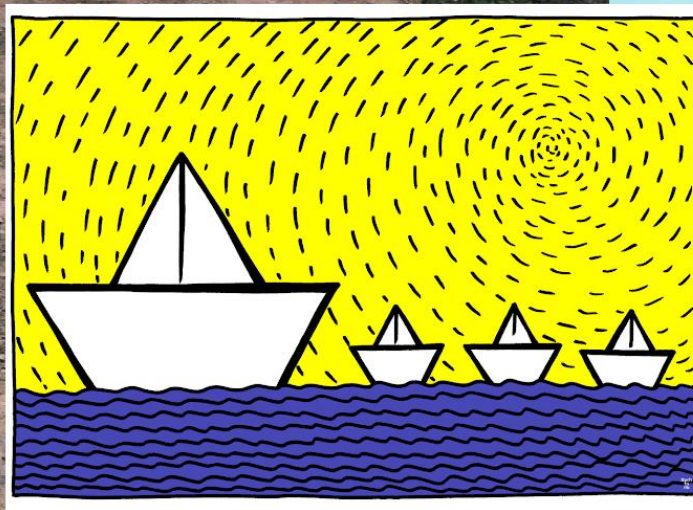
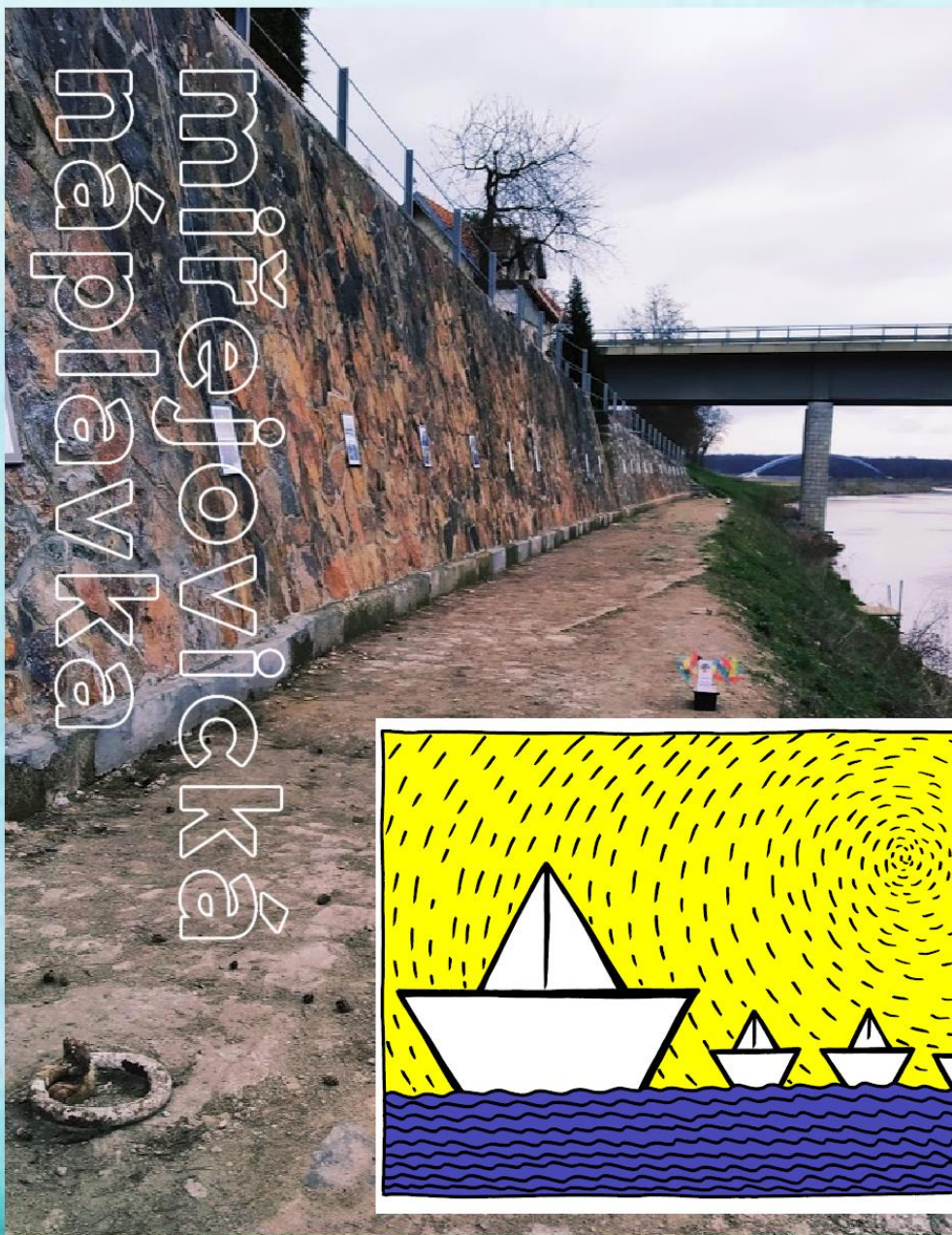
Pondělí 8:00-11:00 a 14:00-18:00

Úterý 8:00-11:00 a 14:00-16:30

Středa 8:00-11:00 a 14:00-18:00

Čtvrtek 8:00-11:00 a 14:00-16:30

Pátek 8:00-10:30



GALERIE MEZI ŽIVLY

VÁS ZVE NA VÝSTAVU

kreslených vtipů

PAVLA RYCHTAŘÍKA



Vernisáž proběhne

v pátek 4. června 2021 v 18 hodin.

Výstava potrvá do 2. 7. 2021.